

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

МІЖНАРОДНІ КУЛЬТУРНІ ВІДНОСИНИ

Методичні рекомендації
до практичних завдань
та самостійної роботи студентів
спеціальності 291 "Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії"
першого (бакалаврського) рівня

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2021

УДК 327:351.85(07.034)

M58

Укладачі: Л. А. Євдокімова-Лисогор

К. В. Сатушева

Затверджено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу.

Протокол № 1 від 25.08.2020 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Міжнародні культурні відносини [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до практичних завдань та самостійної роботи студентів спеціальності 291 "Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії" першого (бакалаврського) рівня / уклад. Л. А. Євдокімова-Лисогор, К. В. Сатушева. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 34 с.

Подано практичні завдання та плани семінарських занять, що призначені для поглиблення, конкретизації та закріплення знань, отриманих у теоретичній частині навчальної дисципліни. Наведено список основної та додаткової літератури.

Рекомендовано для студентів спеціальності 291 "Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії" першого (бакалаврського) рівня.

УДК 327:351.85(07.034)

© Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2021

Вступ

Міжнародні відносини зазнали великих змін за останні десятиліття, наслідки глобалізації торкнулися багатьох аспектів, які характеризуються більшою мобільністю людей, контактами між культурами, обмінами різних видів і, головним чином, великою взаємозалежністю між країнами, геополітичними регіонами з новою світовою динамікою.

У міжнародному контексті культура сприймається як важливий аспект для розуміння складних ситуацій і того, як з ними боротися. Культура все частіше виступає в розумінні стратегій соціальної згуртованості, діалогу між країнами і регіонами, а також у спектрі динамічного розвитку.

Культурне розмаїття та культурна творчість складають основу економіки XXI століття, що стає дедалі цінним надбанням усіх країн світу, управління яким залежить від можливостей держав та громадянського суспільства, спільнот і культурних груп.

Дискусії щодо стратегії зростання і консолідації сучасних держав все частіше долучаються до міжнародної діяльності, де динаміка глобалізації впливає на місцеву культурну діяльність. Країни все більше залежать одна від одної в політичних, економічних відносинах, вирішенні проблем або процесів культурного розвитку, добробуту країни, дедалі частіше пов'язаних із міжкультурною динамікою.

Таким чином, здатність впливати на міжнародні відносини передбачає збільшення можливостей нації в досягненні цілей розвитку. Однак поточний сценарій вимагає впливу від нав'язування поглядів або застосування сили до більш високих рівнів консенсусу, співпраці та взаємної поваги. Культура є можливістю впливу за кордоном і є основою для створення довіри в пошуках комунікації та взаємодії між народами.

Країна може досягти більшої участі і присутності в міжнародному середовищі на основі привабливості, яку надає її матеріальна і нематеріальна культурна спадщина, можливостей, які вона пропонує своїм громадянам, і цінності, які вона отримує – є підґрунтям розвитку та кооперації.

Міжнародні організації у процесі своєї діяльності беруть участь в обговореннях, приймають рішення, що стосуються курсу багатосторонньої політики в глобалізованому світі. Такі функції не можуть ігнорувати

сильний вплив і здатність трансформувати дискурс і використовувати інструменти, які пропонує культурний простір. Міжнародна перспектива, заснована тільки на економічних умовах співпраці або використання оподаткування, не є способом урегулювання конфліктів або шляхів розвитку країн, що розвиваються; тим більше вона переслідує мету в сфері розвитку, сформульовану в Декларації тисячоліття.

Для цього важливо визначити провідну роль багатосторонніх організацій як каталізаторів указаних потреб. Їм доведеться адаптуватися до реалій і з більшою інтенсивністю залучати культурний аспект у свої програми, надавати йому законне місце в глобальному суспільстві, де культура є обміном діалогу і символічною побудовою політичних цінностей.

Міжнародні відносини дозволяють за допомогою культури (науки, освіти тощо) вирішувати деякі політичні, економічні проблеми. Співпраця країн у проведенні культурних, наукових, спортивних заходів (виставок, переглядів фільмів, концертів, конференцій, змагань) сприяє підвищенню іміджу країни, що, в свою чергу, веде до плідної взаємодії, реалізації наукових проєктів, збільшення туристів тощо.

Тож актуальною є підготовка фахівців, які задіяні в міжнародних відносинах, є затребуваними і необхідними у сучасному суспільстві. Їх значення в якості каталізаторів досягнення цілей міжнародного розвитку та культурного співробітництва між країнами є ключовим.

Метою викладання даної навчальної дисципліни є вивчення студентами теоретичних засад та набуття практичних навичок здійснення міжнародної культурної співпраці.

Для досягнення мети поставлені такі основні завдання:

забезпечення наукового розуміння студентами теоретичних основ міжнародних культурних відносин;

розуміння студентами особливостей мовної культури міжнародних відносин;

формування культури спілкування і поведінки у міжнародній діяльності;

здійснення підготовки студентів до майбутньої професійної діяльності.

Об'єктом навчальної дисципліни є міжнародні культурні відносини.

Предметом навчальної дисципліни є система знань та методів щодо забезпечення ефективності здійснення міжнародної діяльності у культурній співпраці.

Практичні завдання та завдання для самостійної роботи з даної навчальної дисципліни призначені для закріплення теоретичного матеріалу та оволодіння практичними навичками здійснення міжнародної діяльності у культурній співпраці.

Практичні завдання та завдання для самостійної роботи рекомендовано виконувати послідовно, оскільки послідовне виконання дозволяє краще засвоїти і закріпити матеріал навчальної дисципліни. Практичні завдання та завдання для самостійної роботи наведені стосовно основних тем дисципліни і ґрунтуються на теоретичному матеріалі відповідної теми, а також попередніх тем. Кожна робота містить мету та завдання для виконання.

У процесі проведення практичного заняття студенти самостійно або у малих групах вирішують запропоновані завдання, практичні ситуації, тести, беруть участь у ділових іграх та семінарських заняттях.

Ділова гра – активна форма проведення практичного заняття, яка ґрунтується на моделюванні конкретної ситуації.

Наприкінці заняття з метою виявлення ступеня засвоєння матеріалу студентами викладач проводить перевірку роботи, що виконана студентами, підводить підсумки з виставленням відповідних оцінок залежно від результатів виконаної роботи.

Змістовий модуль 1

Теоретичні аспекти міжнародних культурних відносин

Тема 1. Теоретичні засади міжнародних культурних відносин

Практичні завдання

Практичне завдання 1

Міжнародне визначення поняття "культура". Образи, імідж та стереотипи у міжнародних культурних відносинах

Мета завдання: формування навичок та вмінь застосування понять наукової дисципліни для пояснення явищ і процесів у міжнародних культурних відносинах.

Методичні рекомендації

1. Визначте роль культури в суспільстві. Розгляньте уявлення про поняття "культура" у працях вітчизняних і зарубіжних учених. З'ясуйте відмінності міжнародного визначення "культура".

2. Студенти поєднуються в групи по 2 – 4 особи в кожній. Кожна група отримує завдання зобразити на аркуші (формат А4) своє розуміння сутності категорій та понять навчальної дисципліни, використовуючи кольорові олівці. Час для обговорення та візуалізації – 15 – 25 хв. Кожна група презентує результати власної роботи (5 – 7 хв).

За результатами роботи груп проводиться дискусія.

Практичні завдання для самостійного виконання

Робота з першоджерелами

За допомогою пошукової системи знайдіть в Інтернеті наукову статтю, присвячену розкриттю сутності, структури, функціям міжнародних

культурних відносин тощо. Самостійно опрацюйте її та створіть структурну (візуальну) схему за допомогою офісних додатків Word.

Питання для самопідготовки

1. Поняття про культуру. Теорії міжкультурних відмінностей.
2. Природні чинники, що визначають своєрідність країн.
3. Цивілізаційне вимірювання міжнародних відносин.

Питання для самодіагностики

1. Міжнародні культурні відносини як навчальна дисципліна.
2. Об'єкт, предмет, мета та завдання навчальної дисципліни.
3. Категорійний апарат навчальної дисципліни.
4. Місце дисципліни у системі наукового пізнання та її взаємозв'язок з гуманітарними науками.
5. Сутність, структура, функції міжнародних культурних відносин.
6. Визначення поняття "культура".
7. Міжнародне визначення поняття "культура".
8. Теорії міжкультурних відмінностей.
9. Образи, імідж та стереотипи у міжнародних культурних відносинах.
10. Цивілізаційне вимірювання міжнародних відносин.

Тема 2. Міжнародні культурні відносини, їх гуманістичне підґрунтя

Практичні завдання

Практичне завдання 2

Концепція культурного розвитку як система гуманітарних цінностей

Мета завдання: формування навичок та вмінь застосування понять наукової дисципліни для пояснення явищ і процесів щодо розвитку та становлення міжнародних культурних відносин.

Методичні рекомендації

1. Складіть перелік культурних прав громадян, які зафіксовані в Конституції України.

2. Наведіть інші закони України, якими регулюється діяльність у сфері культури.

3. Проаналізуйте Закон України "Про засади внутрішньої і зовнішньої політики". Доведіть, що сучасна політична доктрина державного управління в Україні світоглядно орієнтована на послідовне впровадження гуманістичних цінностей у суспільне життя своїх громадян.

Практичні завдання для самостійного виконання

Пошук наукової літератури за темою

У бібліотеці та/або в мережі Інтернет підберіть літературу, присвячену гуманістичному підґрунтю міжнародних культурних відносин. Після чого надайте перелік знайдених і опрацьованих джерел викладачу. Оброблена література може бути основою для написання наукової статті.

Питання для самопідготовки

1. Моделі культурної політики.
2. Культура як чинник сталого розвитку.
3. Соціокультурні вектори сфер державного управління.

Питання для самодіагностики

1. Основні складові міжнародної культурної політики.
2. Конституція країни.
3. Конституція як основа забезпечення гуманістичних цінностей держави.
4. Типологія прав людини та громадянина країни.
5. Культурна діяльність.
6. Концепція культурного розвитку як система гуманітарних цінностей.

7. Гуманістичні орієнтації внутрішньої та зовнішньої політики держави.
8. Сучасні соціокультурні аспекти гуманістичної орієнтації державного управління.
9. Гуманітарна діяльність та гуманітарний розвиток.
10. Законодавчі гарантії гуманітарних основ розвитку держави.

Тема 3. Мова та її функції. Мова і національна картина світу. Характеристики мовної картини світу

Практичні завдання

Практичне завдання 3

Поняття офіційної та державної мов. Мови міжнаціонального та міжнародного спілкування

Мета завдання: формування навичок та вмінь використання офіційної та державної мови, мови міжнаціонального та міжнародного спілкування з метою розвитку та становлення міжнародних культурних відносин.

Методичні рекомендації

1. Проаналізуйте і прокоментуйте висловлювання Степіко М. Т.: "Цілісність гуманітарного простору держави потребує загальнонаціонального культурно-комунікаційного середовища, що забезпечується пріоритетом функціонування української мови та мережі ефективних каналів культурних зв'язків, що охоплюють усе суспільство. Саме у ході комунікації у єдиному мовно-культурному просторі відбувається національна консолідація, твориться національна ідентичність. Отже, національний гуманітарний простір можна визначити як сукупність сфер суспільно-культурної діяльності, котрі повною мірою здатні забезпечувати культурні й мовні потреби громадян України". Чи погоджуєтесь ви з ним? Як пов'язані мова і національна картина світу? Дайте обґрунтовану відповідь.

2. Що, по-вашому, змінилося в українській мові за 90-ті роки ХХ ст.? Які соціальні та суспільно-політичні події та технічні явища вплинули на мову, психіку людей?

3. Мовою міжнародного спілкування, як правило, є мова, поширена в межах певного регіону. В основному, в усьому світі статусом міжнародної користується англійська мова. Визначте, які ще мови виконують роль мов міжнародного спілкування. Назвіть основні риси найбільших національних мов світу.

4. Зазначте, у яких країнах яку мову визнано мовою міжнародного спілкування. Розгляньте досвід мовної політики декількох країн.

Практичні завдання для самостійного виконання

Робота з першоджерелами

За допомогою пошукової системи знайдіть в Інтернеті наукову статтю, присвячену дослідженню мови міжнаціонального та міжнародного спілкування. Самостійно опрацюйте її та створіть структурну (візуальну) схему за допомогою офісних додатків Word.

Питання для самопідготовки

1. Ділова українська мова.
2. Культура як чинник сталого розвитку.
3. Соціокультурні вектори сфер державного управління.

Питання для самодіагностики

1. Мова та її функції.
2. Головні компоненти мови.
3. Мова і національна картина світу.
4. Характеристики мовної картини світу.
5. Мова і держава.
6. Поняття офіційної та державної мов.
7. Мови міжнаціонального та міжнародного спілкування.
8. Різниця мовних культур країн.
9. Мовна культура міжнародних відносин.
10. Промоція української мови та книги у світі.

Тема 4. Суб'єкти двосторонніх міжнародних культурних відносин

Практичні завдання

Практичне завдання 4 Роль і місце двосторонніх зв'язків у міжнародному культурному обміні

Мета завдання: формування навичок та вмінь застосування понять наукової дисципліни для пояснення явищ і процесів у міжнародних культурних відносинах.

Методичні рекомендації

1. Проаналізуйте загальні тенденції розвитку двосторонніх відносин України на сучасному етапі: розвиток торгово-економічного та інвестиційного співробітництва, інноваційна взаємодія та обмін новітніми технологіями, спільна євроатлантична та європейська політика, посилення культурних зв'язків та ін.

2. Розгляньте проблеми та перспективи розвитку двосторонніх відносин України з однією з країн світу за власним вибором. Особливу увагу приділіть міжнародному культурному обміну.

3. Проаналізуйте і прокоментуйте висловлювання Г. Луцишин та А. Гончарук: "Одним із різновидів сучасної дипломатії є культурна дипломатія, яка є важливим напрямом державної політики і сприяє соціальному, культурному та економічному розвитку держави, поширенню інформації про країну через проведення культурних і мистецьких заходів, діяльність культурних інституцій, популяризацію мистецтва, культурної спадщини тощо. Культурна дипломатія формує позитивний імідж держави у світі, сприяє розвитку та зміцненню міждержавних відносин. Практика показує, що міжкультурна комунікація є потужним чинником лобювання зовнішньополітичних інтересів держави за допомогою продукування національних культурних цінностей".

4. Розгляньте діяльність українських культурно-інформаційних центрів при дипломатичних представництвах України, державних структур та громадських організацій, які розвивають культурну дипломатію.

Практичне завдання 5

Роль національно-культурних зарубіжних центрів: Інститут ім. Гете, Французький інститут, Альянс Франсез, Інститут Сервантеса, Польський інститут, Шведський інститут, "Шведський дім", Інститут Конфуція

Мета завдання: формування навичок та вмінь застосування понять наукової дисципліни для пояснення явищ і процесів у міжнародних культурних відносинах.

Методичні рекомендації

1. Студенти поєднуються в групи по 5 – 6 осіб та отримують від викладача теми для обговорення. Кожна група має підготувати доповідь на 5 – 7 хв. про національно-культурні зарубіжні центри: Інститут ім. Гете, Французький інститут, Альянс Франсез, Інститут Сервантеса, Польський інститут, Шведський інститут, "Шведський дім", Інститут Конфуція.

2. Кожна група презентує результати своєї роботи іншим учасникам. Підводяться підсумки шляхом групової дискусії про роль національно-культурних зарубіжних центрів у формуванні позитивного іміджу держави у світі, розвитку та зміцненню міждержавних відносин, продукування національних культурних цінностей.

3. Здійсніть аналіз розвитку культурної дипломатії в сучасній Україні, дослідження діяльності інститутів культурної дипломатії.

Практичні завдання для самостійного виконання

Робота з першоджерелами

За допомогою пошукової системи знайдіть в інтернеті наукову статтю, присвячену дослідженню тенденцій розвитку двосторонніх відносин України на сучасному етапі. Самостійно опрацюйте її та створіть структурну (візуальну) схему за допомогою офісних додатків Word.

Питання для самопідготовки

1. Розвиток культурного діалогу та підтримка культурних ініціатив.
2. Культурна дипломатія держави.
3. Міжнародні культурні проекти.

Питання для самодіагностики

1. Міжнародний культурний обмін.
2. Двосторонні зв'язки в міжнародному культурному обміні.
3. Роль і місце двосторонніх зв'язків у міжнародному культурному обміні.
4. Особливості розвитку двосторонніх культурних зв'язків України.
5. Закордонні культурні центри: мета, принципи, завдання.
6. Типи культурних центрів (універсальні й специфічні, державні й недержавні, комерційні й некомерційні).
7. Роль національно-культурних зарубіжних центрів: Інститут ім. Гете, Французький інститут, Альянс Франсез, Інститут Сервантеса, Польський інститут, Шведський інститут, "Шведський дім", Інститут Конфуція.
8. Двосторонні культурні відносини України.
9. Культурна дипломатія України.
10. Міжнародні культурні проекти.

Змістовий модуль 2

Міждержавний рівень міжнародних культурних відносин

Тема 5. Міждержавні організації у сфері культури

Практичне завдання 6

Регіональні гуманітарні організації

Мета завдання: формування навичок та вмінь застосування понять наукової дисципліни для пояснення явищ і процесів у міжнародних культурних відносинах.

Методичні рекомендації

1. Дієвою всесвітньою організацією, яка сприяє збереженню міжнародної безпеки, захисту прав людини та розвитку гуманітарного співробітництва

є ООН. Визначте особливості та напрями гуманітарної діяльності, проаналізуйте гуманітарну концепцію та законодавчу базу організації.

2. Розгляньте та проаналізуйте документи ООН, які формують гуманітарну концепцію:

Загальна декларація прав людини (1948 р.);

Конвенція про запобігання злочину геноциду і покарання за нього (1948 р.);

Конвенція про охорону материнства (1952 р.);

Конвенція про статус осіб без громадянства (1954 р.);

Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права (1966 р.);

Міжнародний пакт про громадянські і політичні права (1966 р.);

Конвенція про права дитини (1989 р.).

3. Студенти поєднуються в групи по 5–6 осіб та обирають одну з Спецустанов ООН, що реалізують гуманітарну політику (ЮНЕСКО, ВООЗ, ЮНІСЕФ, МОП, МКЧХ, МКЧХ і ЧП). Студенти мають проаналізувати їх організаційну структуру; визначити напрями та форми роботи; вказати переваги і недоліки діяльності; визначити основні внутрішні протиріччя; з'ясувати перспективи розвитку.

4. Кожна група презентує результати своєї роботи іншим учасникам. Підводяться підсумки шляхом групової дискусії про роль спецустанов ООН у реалізації гуманітарної політики.

5. Дайте розгорнуту відповідь на одне з питань:

а) поясніть, чому міжнародні організації називають вторинними та похідними інститутами міжнародних відносин?

б) визначте критерії класифікації міжнародних організацій. Підберіть приклади міжнародних організацій відповідно до визначених на основі критеріїв типів організацій.

в) розкажіть, чому держави делегують певні завдання й обов'язки міжнародним організаціям, а не взаємодіють безпосередньо? Обґрунтуйте основні вигоди держав від делегування компетенції міжнародним організаціям.

г) визначте міжнародні організації, що мають ознаки наднаціональності. Охарактеризуйте їх.

Практичні завдання для самостійного виконання

Пошук наукової літератури за темою

У бібліотеці та/або в мережі Інтернет підберіть літературу, присвячену діяльності міждержавних організацій у сфері культури. Після чого надайте перелік знайдених і опрацьованих джерел викладачу. Оброблена література може бути основою для написання наукової статті.

Питання для самопідготовки

1. Вигоди держав від делегування компетенції міжнародним організаціям.
2. Документи ООН, які формують гуманітарну концепцію.
3. Сучасні гуманітарні проєкти і миротворча діяльність ООН, ОБСЄ та інших міжнародних організацій, участь у них України.

Питання для самодіагностики

1. Міждержавні організації в галузі культури: типологія та класифікація.
2. Регіональні гуманітарні організації.
3. Міжнародно-правова база, що забезпечує та регулює діяльність міжнародних організацій.
4. Історія виникнення та етапи розвитку міжнародних організацій.
5. Основні принципи та механізми функціонування міжнародних організацій, критерії ефективності їх діяльності.
6. Міжнародні форуми щодо культурного співробітництва.
7. Цілі, принципи та основи функціонування ООН.
8. Діяльність міжнародних організацій: Організація об'єднаних націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО), Рада Європи та Європейський союз, Міжнародний центр з досліджень захисту та реставрації культурних цінностей.
9. Функції та роль міжнародних неурядових організацій в сучасній системі міжнародних культурних відносин.
10. Механізми та основні напрями співробітництва України з міжнародними організаціями.

Тема 6. Міждержавні організації у сфері культури

Практичне завдання 7

Міжнародні наукові організації та фонди

Мета завдання: формування навичок та вмінь характеризувати діяльність міжнародних наукових організацій та фондів, здійснювати оцінювання, аналіз співпраці з ними.

Методичні рекомендації

1. Наукова програма НАТО сьогодні спрямовує свої головні зусилля на надання прямої підтримки співробітництву між ученими країн Ради євроатлантичного партнерства (РЄАП) (учасниками якої є всі країни СНД та нейтральні євразійські держави) і членами НАТО для обміну науковими знаннями та співробітництва в розвитку науки. Підкреслюючи, що співпраця у галузі науки і технології має на меті ініціювання наукового партнерства та встановлення тривалих особистісних відносин між НАТО та країнами РЄАП, визначте й охарактеризуйте традиційні інструменти підтримки:

фінансування дослідницьких проєктів;

надання коштів для організації інститутів поглиблених досліджень;

візити експертів;

проведення семінарів для інтенсивного обговорення передових ідей.

2. Розгляньте коротку характеристику Міжнародних програм та фондів.

Американська Рада наукових товариств (American Council of Learned Societies) – це приватна неприбуткова федерація, яка на сьогоднішній день складається з 70 наукових організацій і є одним із американських фондів, що пропонує стипендіальні програми у галузі гуманітарних та соціальних наук. Рада створена у 1919 році з метою підтримки досліджень і сприянню налагодження та зміцнення зв'язків між товариствами, що працюють у всіх галузях гуманітарних та соціальних наук.

Американські Ради з міжнародної освіти (ACTR / ACCELS) – це міжнародна неприбуткова організація, метою якої є підтримка розвитку освіти у всьому світі. Діяльність організації зосереджена на академічному обміні, професійному та дистанційному навчанні, розробленні навчальних

планів, наданні технічної допомоги, а також на підтримці досліджень та інституційному розвитку.

Рада міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) – це міжнародна неприбуткова організація, яка адмініструє інноваційні програми для розвитку лідерського потенціалу з метою покращення якості освіти, посилення впливу незалежних ЗМІ та сприяння розвитку громадського суспільства.

Міжнародний Вишеградський Фонд (The International Visegrad Fund – IVF) заснований у червні 2000 року державами Вишеградської четвірки (Чехія, Словаччина, Польща та Угорщина) з метою підтримки спільних проєктів у галузях культури, освіти та науки.

Науково-технічна програма EUREKA (European Research Coordination Agency, далі EUREKA) заснована у 1985 році за ініціатив уряду Франції та Німеччини. На сьогоднішній день – це об'єднання з понад 29 країн світу, основна діяльність якого спрямована на проведення перспективних досліджень та розробок за такими напрямками: інформаційні технології; телекомунікації; енергетика; екологія та біотехнології; транспорт; нові матеріали. Завдання програми – допомога науковцям у реалізації проєктів, які вони не можуть виконати самостійно.

Національний Центр Наукових Досліджень Франції (Centre National De La Recherche Scientifique – CNRS) – це державна установа, підпорядкована Міністерству освіти і науки Франції, заснована у 1939 році, метою діяльності якої є: проведення наукових досліджень для забезпечення соціального, культурного й економічного розвитку суспільства; підтримка наукових досліджень; сприяння поширенню результатів наукових досліджень; проведення аналізу стану науки як на національному, так і міжнародному рівнях.

Фонд імені Олександра фон Гумбольдта – це одна з найбільших організацій Німеччини, яка фінансово підтримує іноземних учених. Під час надання стипендій не існує системи квот ні зі спеціальностей, ні з країн. Стипендії надаються на конкурсній основі кандидатам наук віком до 40 років на проведення наукових досліджень у Німеччині. Аплікаційні форми можна подавати до Фондації у будь-який час. Відбірковий комітет зустрічається три рази на рік: у березні, червні та листопаді. Уся процедура заповнення та розгляду аплікаційних форм займає від трьох до шести місяців.

Програма НАТО Наука заради миру та безпеки пропонує гранти для науковців з країн-членів НАТО, країн-партнерів НАТО та країн Середземноморського діалогу. Основним завданням грантів НАТО є підтримати співпрацю між науковцями у пріоритетних науково-дослідних галузях, що включають пріоритети НАТО та пріоритети країн-партнерів НАТО.

Програма TEMPUS – одна з програм Європейського Союзу, яка сприяє проведенню соціальних і економічних реформ і розвитку країн-партнерів ЄС. Програма фінансується із засобів Європейського Союзу. Завдання програми – сприяння розвитку систем вищої освіти в деяких третіх країнах (країнах-партнерах) через збалансовану співпрацю з ними. Програма передбачає такі категорії проєктів: спільні проєкти, структурні заходи, національні проєкти і проєкти кількох країн.

Програма VISBY сприяє налагодженню зв'язків та посиленню співробітництва між освітніми та науково-дослідними установами Швеції та країн Балтійського регіону, Білорусії і України. У рамках даної програми надаються стипендії на навчання та гранти на проведення наукових досліджень у всіх галузях науки.

3. Студенти поєднуються в групи по 5–6 осіб, обирають один варіант зі списку самостійно та аналізують діяльність Міжнародних програм чи фондів.

4. Кожна група презентує результати своєї роботи іншим учасникам. Підводяться підсумки шляхом групової дискусії про роль наукових програм та фондів в обміні науковими знаннями та співробітництві в розвитку науки.

Практичне завдання 8

Основні етапи формування освітнього простору в Європейському просторі: проблеми та перспективи

Мета завдання: формування навичок та вмінь застосування понять наукової дисципліни для пояснення явищ і процесів освітнього простору в Європейському просторі.

Методичні рекомендації

1. Розгляньте основні положення Національної доктрини розвитку освіти. Законспекуйте їх.

2. Складіть перелік базових законодавчих актів України з питань інтеграції вищої освіти в єдиний Європейський освітній простір.

3. Дайте розгорнуту відповідь на одне з питань:

а) чому, на вашу думку, не всі інструменти і механізми Болонського процесу набули успішного застосування у системі вищої освіти України? Які перешкоди для цього ви бачите?

б) розкрийте сутність і основні ідеї підходу студентоцентрованого навчання. Які ви бачите переваги і ризики застосування цього принципу у системі вищої освіти України?

в) на вашу думку, які особливості вищої освіти України протирічать вимогам сучасного європейського ринку праці? Що б ви змінили у першу чергу?

4. Проаналізуйте системи вищої освіти Німеччини, Польщі, Іспанії та Італії. Яку модель ви вважаєте найбільш прийнятною для України і чому?

5. Сформулюйте проблеми створення сучасної системи підготовки кадрів "освіта упродовж життя" в Україні. Які першочергові кроки ви запропонували б для вирішення цих проблем?

6. Проаналізуйте освітнянські реформи, які відбулись в Україні в період 2005 – 2017 рр. і оцініть їх на відповідність вимогам і нормам Болонського процесу щодо вищої освіти.

7. Сформулюйте пропозиції щодо технологічної перепідготовки науково-педагогічних працівників та управлінських структур вашого факультету. Які чинники перешкоджають цьому на сучасному етапі?

8. Визначте чинники, які впливають на конкурентоспроможність вищого навчального закладу. Проаналізуйте переваги багатопрофільних університетів щодо забезпечення конкурентоспроможності майбутніх фахівців та їх мобільності на ринку праці.

Практичні завдання для самостійного виконання

Пошук наукової літератури за темою

У бібліотеці та/або в мережі Інтернет підберіть літературу, присвячену діяльності міждержавних організацій у сфері культури. Після чого надайте перелік знайдених і опрацьованих джерел викладачу. Оброблена література може бути основою для написання наукової статті.

Питання для самопідготовки

1. Міжнародні гранти на проведення наукових досліджень.
2. Феномен міжнародних наукових премій: нобелівська та філдсовська премії.
3. Історичні передумови формування та розвитку Європейського освітнього простору (ЄОП) в умовах Болонської декларації.

Питання для самодіагностики

1. Основні етапи формування міжнародних наукових зв'язків.
2. Основні проблеми міжнародних наукових зв'язків на сучасному етапі.
3. Основні форми й напрями міжнародних наукових зв'язків.
4. Міжнародне наукове співробітництво на недержавному рівнях.
5. Міжнародні наукові програми.
6. Міжнародні наукові організації й фонди.
7. Феномен міжнародних наукових премій.
8. Міжнародні зв'язки в галузі освіти.
9. Основні етапи формування освітнього простору в Європі й сучасні тенденції.
10. Болонський процес.

Тема 7. Культурна спадщина в міжнародних відносинах. Конвенції ЮНЕСКО в XXI столітті

Практичне завдання 9

Культурна спадщина як потенціал власної культури за кордоном та як елемент економічного і соціального міжнародного розвитку

Мета завдання: формування навичок та вмінь здійснювати оцінювання, аналіз співпраці з міжнародними культурними центрами.

Методичні рекомендації

1. Визначте терміни "культурна спадщина" та "нематеріальна культурна спадщина".

2. Розгляньте та законспекуйте основні положення міжнародно-правових норм, розроблених міжнародними недержавними організаціями в галузі культури:

а) Хартія Пен-клубу;

б) Міжнародна хартія з охорони й реставрації нерухомих пам'яток і визначних місць (Венеціанська хартія);

в) Міжнародна хартія з охорони історичних міст (Вашингтонська хартія);

г) Кодекс музейної етики від ICOM.

3. Ознайомтеся з Конвенцією про охорону всесвітньої культурної та природної спадщини. Обговоріть у групі її значення та роль у збереженні культурної та природної спадщини України.

4. Найцінніші зразки культурної та історичної спадщини перебувають під охороною ЮНЕСКО. Список цієї організації складають понад тисячу найменувань. Це – храми, парки, заповідники та навіть цілі історичні центри міст. Шедеври людського генія чи природні феномени занесені до списку ЮНЕСКО, щоб вберегти їх для нащадків. Розгляньте критерії відбору об'єктів для внесення у список всесвітньої спадщини:

Культурні критерії

(I) Об'єкт є шедевром людського творчого генія.

(II) Об'єкт свідчить про значний взаємовплив людських цінностей протягом певного періоду часу або в певному культурному просторі, в архітектурі або в технологіях, у монументальному мистецтві, у плануванні міст або створенні ландшафтів.

(III) Об'єкт є унікальним або принаймні винятковим для культурної традиції або цивілізації, яка існує досі або вже зникла.

(IV) Об'єкт є видатним прикладом конструкції, архітектурного або технологічного ансамблю чи ландшафту, що ілюструє значущий період людської історії.

(V) Об'єкт є видатним прикладом людської традиційної споруди, з традиційним використанням землі або моря, є зразком культури (чи культур) або людської взаємодії з навколишнім середовищем, особливо якщо вона стає вразливою через сильний вплив незворотних змін.

(VI) Об'єкт безпосередньо чи матеріально пов'язаний з подіями або чинними традиціями, з ідеями, віруваннями, з художніми або літературними творами і має виняткову світову важливість. (На думку комітету ЮНЕСКО цей критерій повинен переважно використовуватися разом з ще якимось критерієм чи критеріями).

Природні критерії

(VII) Об'єкт є природним феноменом або простором виняткової природної краси й естетичної важливості.

(VIII) Об'єкт є видатним зразком головних етапів історії Землі, зокрема пам'ятником минулого, символом геологічних процесів, що відбуваються, розвитку рельєфу або символом геоморфічних чи фізіографічних особливостей.

(IX) Об'єкт є видатним зразком екологічних або біологічних процесів, які відбуваються в еволюції та розвитку земних, прісноводних, берегових і морських екосистем рослинних і тваринних угруповань.

(X) Об'єкт містить найважливіше або найзначніше природне місце існування для збереження в ній біологічного різноманіття, зокрема зникаючих видів виняткової світової наукової цінності.

5. Відповідно до наданих критеріїв складіть перелік зразків культурної та історичної спадщини, які, на вашу думку, мають бути об'єктами світової спадщини в Україні. Складіть таблицю за такою формою (табл. 1).

Таблиця 1

Об'єкти культурної та історичної спадщини України

Перелік зразків культурної та історичної спадщини		Приклади
1		2
Пам'ятки	твори архітектури, монументальної скульптури й живопису	
	елементи та структури археологічного характеру, написи, печери та групи елементів, які мають видатну універсальну цінність з точки зору історії, мистецтва чи науки	
Ансамблі	групи ізольованих чи об'єднаних будівель, архітектура, єдність чи зв'язок з пейзажем яких є видатною універсальною цінністю з точки зору історії, мистецтва чи науки	
Визначні місця	твори людини або спільні витвори людини й природи, а також зони, включаючи археологічні визначні місця, що є універсальною цінністю з точки зору історії, естетики, етнології чи антропології	

	1	2
Природні пам'ятки	природні пам'ятки, створені фізичними й біологічними утвореннями або групами таких утворень, що мають видатну універсальну цінність з точки зору естетики чи науки	
Геологічні й фізіографічні утворення	геологічні й фізіографічні утворення й суворо обмежені зони, що є ареалом видів тварин і рослин, які зазнають загрози й мають видатну універсальну цінність з точки зору науки чи збереження	
Природні визначні місця	природні визначні місця чи суворо обмежені природні зони, що мають видатну універсальну цінність з точки зору науки, збереження чи природної краси	

6. Студенти мають об'єднатися у 7 груп та розглянути об'єкти світової спадщини ЮНЕСКО в Україні:

1) Київ: собор Святої Софії та прилеглі чернечі будівлі, Києво-Печерська лавра;

2) ансамбль історичного центру Львова;

3) Дуга Струве;

4) букові праліси Карпат та давні букові ліси;

5) резиденція митрополитів Буковини і Далмації;

6) дерев'яні церкви карпатського регіону Польщі і України;

7) Херсонес Таврійський;

Підготувати презентацію та продемонструвати її групі.

Практичні завдання для самостійного виконання

Пошук наукової літератури за темою

У бібліотеці та/або в мережі Інтернет підберіть літературу, присвячену діяльності міждержавних організацій у сфері культури. Після чого надайте перелік знайдених і опрацьованих джерел викладачу. Оброблена література може бути основою для написання наукової статті.

Робота з першоджерелами

За допомогою пошукової системи знайдіть в Інтернет наукову статтю, присвячену об'єктам світової спадщини ЮНЕСКО. Самостійно опрацюйте її та створіть структурну (візуальну) схему за допомогою офісних додатків Word.

Питання для самопідготовки

1. Культурна спадщина як елемент економічного і соціального міжнародного розвитку.
2. Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини.
3. Об'єкти світової спадщини ЮНЕСКО в Україні.

Питання для самодіагностики

1. Поняття "культурна спадщина".
2. Матеріальна та нематеріальна культурна спадщина.
3. Нормативно-правове забезпечення галузі охорони культурної спадщини.
4. Співробітництво України та ЮНЕСКО у сфері збереження світової культурної спадщини.
5. Критерії відбору об'єктів для внесення у список всесвітньої спадщини.
6. Типологія об'єктів зі списку всесвітньої спадщини.
7. Міжнародні культурні проєкти. Країни-партнери міжнародних культурних проєктів.
8. Культурний туризм.
9. Прибутковий розвиток державної туристичної сфери, управління багатством та ризиками.
10. Культурна спадщина як потенціал власної культури за кордоном та як елемент економічного і соціального міжнародного розвитку.

Тема 8. Економічні та правові аспекти державного управління в сфері культури

Практичне завдання 10

Організація державного управління в сфері культури

Мета завдання: формування навичок та вмінь застосування понять наукової дисципліни для пояснення явищ і процесів у міжнародних культурних відносинах.

Методичні рекомендації

1. Розгляньте особливості організації державного управління у сфері культури. Розгляньте функції системи органів виконавчої влади, що здійснюють державну політику у сфері культури: Міністерство культури і туризму України, Державний комітет телебачення і радіомовлення України, Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення.

2. Розгляньте та законспекуйте положення основних законодавчих актів, що визначають державну політику у сфері культури:

1) Закон України № 2778 від 14.12.2010 р. "Про культуру";

2) Закон України № 2704 від 25.04.2019 р. "Про забезпечення функціонування української мови як державної";

3) Податковий кодекс містить положення стосовно культурного продукту та пільг для благодійників;

4) Закон України № 1977 від 23.03.2017 р. "Про державну підтримку кінематографії в Україні";

5) Закон України № 1805 від 08.06.2000 р. "Про охорону культурної спадщини";

6) Закон України № 249/95-ВР від 29.06.1996 р. "Про музеї та музейну справу";

7) Закон України № 3814-XII від 24.12.1993 р. "Про Національний архівний фонд та архівні установи";

8) Закон України № 32/95-ВР від 27.01.1995 р. "Про бібліотеки і бібліотечну справу";

9) Закон України № 2605-IV від 31.05.2005 р. "Про театри і театральну справу";

10) Закон України № 3759 від 21.12.1993 р. "Про телебачення і радіомовлення".

Практичне завдання 11

Культура нації як соціально-економічний чинник

Мета завдання: формування навичок та вмінь застосування понять наукової дисципліни для пояснення явищ і процесів у міжнародних культурних відносинах.

Методичні рекомендації

1. Проаналізуйте результати досліджень вітчизняних і зарубіжних учених та експертів з питань економіки культури, документи політики України та інших країн.

2. Розкрийте суттєві характеристики сектора культури як галузі національної економіки та об'єкта державної політики.

3. Проведіть SWOT-аналіз сфери культури як галузі національної економіки.

4. Основні тенденції розвитку сфери культури в Україні в цілому відповідають загальносвітовим процесам. Наприклад, у технологічно-економічному вимірюванні розвиток інформаційних і комунікаційних технологій робить культурні продукти та послуги більш дешевшими та доступними (за допомогою інтернету можна завантажити майже будь-який фільм, "відвідати" музеї тощо), у сфері культурної політики здійснюється підтримка української мови як офіційної та україномовного продукта тощо. Проаналізуйте основні тенденції розвитку сфери культури в Україні та заповніть таблицю (табл. 2).

Таблиця 2

Основні тенденції розвитку сфери культури в Україні

Сфери	Тенденції
Технологічно-економічна	
Інновацій	
Культурної політики	

5. Сьогодні в Україні розвиваються тренди "купуй українське" і "споживай грамотно", що безпосередньо мають вплив на сферу моди та дизайну. Наведіть приклади цього.

6. Розвиток українського кінематографу є одним із пріоритетів у рамках просування національного культурного продукта. Наведіть

приклади впливу українського кінематографу на соціально-економічні процеси в країні.

7. Проаналізуйте культурний простір вашого міста. Визначте сфери впливу культури на соціально-економічний розвиток міста. Сформулюйте завдання для місцевої влади у сфері розвитку культури.

Практичні завдання для самостійного виконання

Робота з першоджерелами

За допомогою пошукової системи знайдіть в інтернеті наукову статтю, присвячену організації державного управління в сфері культури. Самостійно опрацюйте її та створіть структурну (візуальну) схему за допомогою офісних додатків Word.

Питання для самопідготовки

1. Фінансування сфери культури в Україні.
2. Інструменти державної підтримки.
3. Сфера культури в передвиборчих програмах основних політичних сил.

Питання для самодіагностики

1. Економічні та правові відносини в сфері культури.
2. Державна політика у сфері культури.
3. Теоретичні підґрунтя організації державного управління в сфері культури.
4. Організації державного управління в сфері культури.
5. Законодавчі акти, що визначають державну політику у сфері культури.
6. Культура нації як соціально-економічний чинник.
7. Культура як галузь національної економіки та об'єкта державної політики.
8. Системи державно-управлінської діяльності в сфері культурної співпраці.
9. Інструменти державної підтримки та фінансування сфери культури в Україні.
10. Тенденції розвитку сфери культури в Україні.

Тема 9. Формування іміджу країни в міжнародних культурних відносинах

Практичне завдання 12

Формування іміджу країни та її традицій. Культурна хартія

Мета завдання: формування навичок та вмінь застосування понять наукової дисципліни для пояснення явищ і процесів у міжнародних культурних відносинах.

Методичні рекомендації

1. Розкрийте сутність поняття "імідж" та "імідж країни". Наведіть складові елементи іміджу країни. Розгляньте інструменти і методи творення іміджу, ефективні технології роботи над підсиленням позитивного іміджу країни.

2. Розгляньте вплив іміджу перших осіб країни (президент, королева, прем'єр-міністр, перша леді тощо) на формування іміджу держави у ЗМІ. Наведіть приклади позитивного та негативного впливу.

3. Рольова гра *"З'їзд 7 країн"*. Група об'єднується у сім команд, які є представниками Об'єднаних Арабських Еміратів, Німеччини, Іспанії, Китаю, Японії, Республіки Корея, Індії.

Завдання (для кожної команди):

а) підготувати та показати презентацію у вигляді слайд-шоу (5 – 10 хв.)

Сюди входить:

інформація про країну (гімн, прапор, карта, територія, населення, релігія);

історія країни;

освітня система країни;

культура країни (театри, культурні центри, пам'ятники тощо);

діловий етикет країни;

зв'язок країни з Україною (діаспори, ділові, культурні, освітні відносини);

б) скласти невелику переконливу промову (максимум 7 речень), записати її, головна мета промови – переконати представників інших груп у зацікавленості країни у міжнародній культурній співпраці;

в) обрати та підготувати виступаючого. Завдання виступаючого – переконливо виступити.

4. Внести пропозиції на співпрацю (з природних ресурсів, сучасною технологією, інвестицій і торгівлі тощо).

Практичні завдання для самостійного виконання

Пошук наукової літератури за темою

У бібліотеці та/або в мережі інтернет підберіть літературу, присвячену формуванню іміджу країни та її традиціям. Після чого надайте перелік знайдених і опрацьованих джерел викладачу. Оброблена література може бути основою для написання наукової статті.

Робота з першоджерелами

За допомогою пошукової системи знайдіть в інтернеті наукову статтю, присвячену іміджу України на міжнародній арені. Самостійно опрацюйте її та створіть структурну (візуальну) схему за допомогою офісних додатків Word.

Питання для самопідготовки

1. Міжнародні культурні комунікації України.
2. Бренд-індекс країн світу (Country Brand Index, CBI).
3. Формування іміджу держави у ЗМІ.

Питання для самодіагностики

1. Міжнародне культурне співробітництво.
2. Державна політика і міжнародні культурні комунікації України.
3. Українські культурні інституції.
4. Міжнародний імідж країни (бренд країни).
5. Складові цілісного іміджу країни цілому й територій (регіонів) країни: фізико-географічний імідж, економіко-географічний, соціально-географічний, еколого-географічний, культурно-географічний, політико-географічний.
6. Формування іміджу країни та її традицій.
7. Чинники формування іміджу країни.
8. Методики оцінювання міжнародного іміджу країни.

9. Іміджева політика сучасної України.
10. Культурна хартія.

Рекомендована література

Основна

1. Андрианова Т. В. Геополитика и культура. Аналитический обзор [Текст] / Т. В. Андрианова. – Москва : Директ-Медиа, 2014. – 93 с.
2. Бабій Л. Т. Діалектика розвитку історичних типів культури. Філософсько-соціологічні проблеми [Текст] / Л. Т. Бабій. – Львів : Світ, 1991. – 160 с.
3. Гриценко О. Культура і влада: теорія і практика культурної політики в сучасному світі : монографія [Текст] / О. Гриценко. – Київ : УЦКД, 2000. – 228 с.
4. Матарассо Ф. Пошук рівноваги: двадцять одна стратегічна дилема культурної політики [Текст] / Ф. Матарассо, Ч. Лендрі ; пер. С. Яринич ; ред. О. Буценко. – Київ : "Демократія через культуру" ; Британська рада, 2006. – 34 с.
5. Современные международные отношения : учебник [Текст] / под ред. А. В. Торкунова, А. В. Мальгина. – Москва : Аспект Пресс, 2012. – 688 с.
6. Филимонов Г. "Мягкая сила" культурной дипломатии США : монография [Текст] / Г. Филимонов. – Москва : РУДН, 2010. – 212 с.
7. Хмылёв В. Л. Современные международные отношения : учебное пособие [Текст] / В. Л. Хмылев. – Томск : Издательство Томского политехнического университета, 2010. – 210 с.

Додаткова

8. Історія світової та української культури : підручник / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. – Київ : Літера, 2000. – 464 с.
9. Каган М. С. Философия культуры / М. С. Каган. – Санкт-Петербург : Петрополис, 1996. – 414 с.
10. Кармин А. С. Культурология / А. С. Кармин. – Москва : Лань, 2003. – 928 с.

11. Мясоедов С. П. Основы кросскультурного менеджмента: Как вести бизнес с представителями других стран и культур : учеб. пособ. / С. П. Мясоедов. – Москва : Дело, 2003. – 256 с.
12. Роузфілд С. Порівнюємо економічні системи. Культура, багатство та влада в ХХІ столітті / С. Роузфілд ; пер. з англ. В. Вишенська. – Київ : К.І.С., 2005. – 368 с.
13. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. / О. П. Сагайдак. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ : Знання, 2006. – 380 с.
14. Чмут Т. К. Етика ділового спілкування: навч. посіб. / Т. К. Чмут, Г. Л. Чайка. – Київ : Вікар, 2006. – 223 с.
15. Чумаков А. Н. Метафизика глобализации. Культурно-цивилизационный контекст : монография / А. Н. Чумаков. – Москва : Канон+, РООИ "Реабилитация", 2006. – 515 с.
16. Hofstede G. Culture's Consequences: Intern Differences in Work-Related Values. / G. Hofstede. – L. A. : Sage, Beverly Hills. 1980.

Інформаційні ресурси

17. Веб-портал Українського національного інформаційного агентства. – Режим доступу : <http://svit.ukrinform.ua>.
18. Офіційний сайт Європейського Союзу. – Режим доступу : www.euroa.eu.com.
19. Офіційний сайт ООН. – Режим доступу : www.un.org.
20. Офіційний сайт Центру аналізу подій в Центральній Азії та Закавказзі Університету імені Джона Хопкінса. – Режим доступу : www.casianalyst.org.
21. Офіційний сайт Центру політичних та соціальних студій Центральної Азії та Закавказзя. – Режим доступу : www.ca-c.org.
22. Офіційний сайт Центру україно-африканських досліджень. – Режим доступу : <http://cuar.in.ua/cuar/main>.
23. Офіційний сайт ЮНЕСКО. – Режим доступу : www.unesco.org.
24. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.
25. Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Дисципліна "Міжнародні культурні відносини". – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=6853>.
26. Тишков В. А. Культурный смысл пространства [Электронный ресурс] / В. А. Тишков. – Режим доступа : <http://www.ethnonet.ru/lib/html>.

Зміст

Вступ.....	3
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти міжнародних культурних відносин.....	6
Тема 1. Теоретичні засади міжнародних культурних відносин.....	6
Практичне завдання 1. Міжнародне визначення поняття "культура". Образи, імідж та стереотипи у міжнародних культурних відносинах.....	6
Практичні завдання для самостійного виконання.....	6
Тема 2. Міжнародні культурні відносини, їх гуманістичне підґрунтя.....	7
Практичне завдання 2. Концепція культурного розвитку як система гуманітарних цінностей.....	7
Практичні завдання для самостійного виконання.....	8
Тема 3. Мова та її функції. Мова і національна картина світу. Характеристики мовної картини світу.....	9
Практичне завдання 3. Поняття офіційної та державної мов. Мови міжнаціонального та міжнародного спілкування.....	9
Практичні завдання для самостійного виконання.....	10
Тема 4. Суб'єкти двосторонніх міжнародних культурних відносин.....	11
Практичне завдання 4. Роль і місце двосторонніх зв'язків у міжнародному культурному обміні.....	11
Практичне завдання 5. Роль національно-культурних зарубіжних центрів: Інститут ім. Гете, Французький інститут, Альянс Франсез, Інститут Сервантеса, Польський інститут, Шведський інститут, "Шведський дім", Інститут Конфуція.....	12
Практичні завдання для самостійного виконання.....	12
Змістовий модуль 2. Міждержавний рівень міжнародних культурних відносин.....	13
Тема 5. Міждержавні організації у сфері культури.....	13
Практичне завдання 6. Регіональні гуманітарні організації... ..	13
Практичні завдання для самостійного виконання.....	15
Тема 6. Міждержавні організації у сфері культури.....	16
Практичне завдання 7. Міжнародні наукові організації та фонди.....	16

Практичне завдання 8. Основні етапи формування освітнього простору в Європейському просторі: проблеми та перспективи	18
Практичні завдання для самостійного виконання	19
Тема 7. Культурна спадщина в міжнародних відносинах.	
Конвенції ЮНЕСКО в XXI столітті	20
Практичне завдання 9. Культурна спадщина як потенціал власної культури за кордоном та як елемент економічного і соціального міжнародного розвитку	20
Практичні завдання для самостійного виконання	23
Тема 8. Економічні та правові аспекти державного управління в сфері культури	25
Практичне завдання 10. Організація державного управління в сфері культури.....	25
Практичне завдання 11. Культура нації як соціально-економічний чинник.....	26
Практичні завдання для самостійного виконання	27
Тема 9. Формування іміджу країни в міжнародних культурних відносинах	28
Практичне завдання 12. Формування іміджу країни та її традицій. Культурна хартія	28
Практичні завдання для самостійного виконання	29
Рекомендована література.....	30
Основна	30
Додаткова	30
Інформаційні ресурси	31

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

МІЖНАРОДНІ КУЛЬТУРНІ ВІДНОСИНИ

**Методичні рекомендації
до практичних завдань
та самостійної роботи студентів
спеціальності 291 "Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії"
першого (бакалаврського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: **Євдокімова-Лисогор** Леся Анатоліївна
Сатушева Карина Валеріївна

Відповідальний за видання *І. П. Отенко*

Редактор *В. О. Дмитрієва*

Коректор *Н. В. Гринченко*

План 2021 р. Поз. № 40 ЕВ. Обсяг 34 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*